

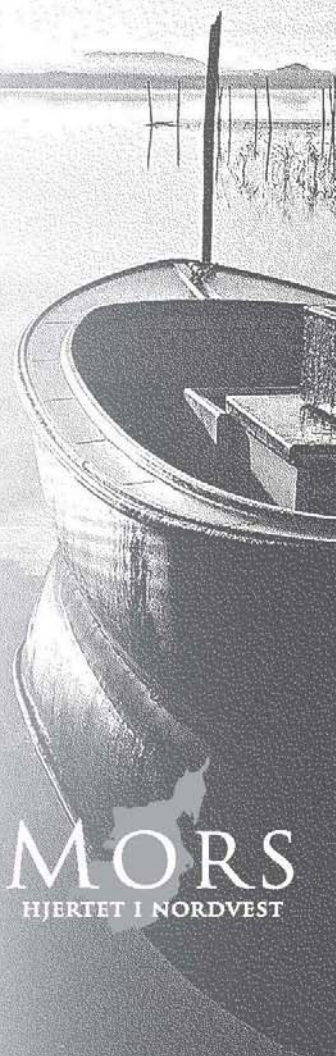
Landskabskarakterbeskrivelse

Landskabsvurdering

Anbefalinger til planlægningen

SEJERSLEV - EJERSLEV

MORS
HJERTET I NORDVEST

Beliggenhed og afgrænsning

Sejerslev-Ejerslev dækker hovedparten af den nordligste del af Mors, som er en halvø. Landskabskarakterområdet afgrænses af Skarrehage-Fegge klit mod nord, det lavereliggende og fladere Dråbyområde mod syd samt af kystlinjerne i øst og vest.

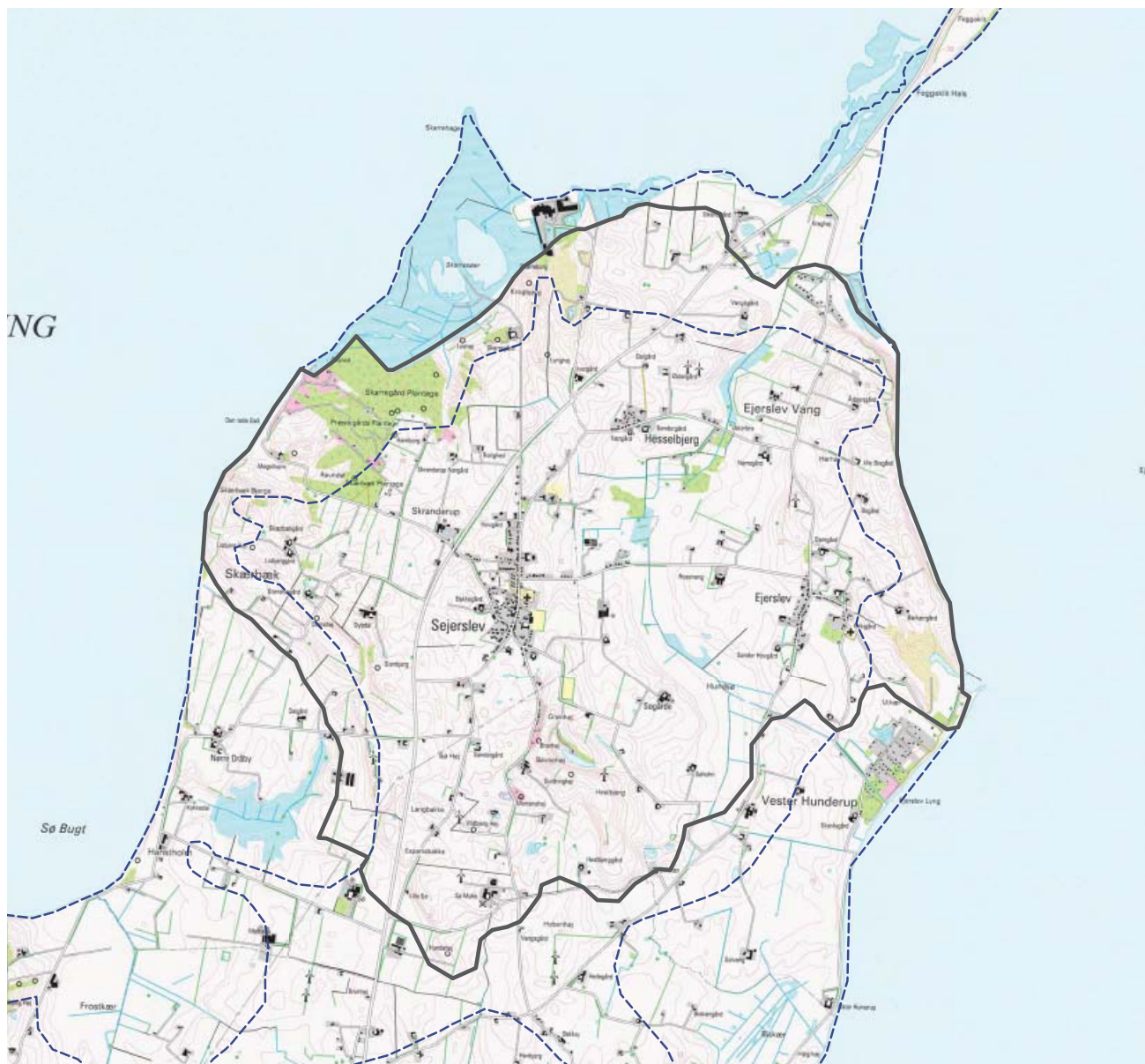

Fig. 1 Afgrænsningen af karakterområdet Sejerslev-Ejerslev. Den stiplede linje angiver kystforlandets grænse.

Landskabskarakteren

Karakteren af landskabet i Ejerslev-Sejerslev er især betinget af områdets storbakkede terræn, intensivt dyrkede marker opdelt af jorddiger og hegn, gårde og husmandssteder spredt i området, samt landsbyerne Ejerslev, Sejerslev og Hesselbjerg. Hundsø-lavningen, oprindeligt en sø, ligger som en nord-sydorienteret terrænlavning imellem to af de tre randmorænestrøg i området, og er i dag primært drænet og opdyrket.

De højtliggende og storbakkede randmorænestrøg præges af landbrug med store gårde og dyrkede marker opdelt i middelstore markfelter af sparsomt bevoksede jorddiger. Gårde og husmandssteder ligger spredt i området, primært på randmorænerne. Mens gårdene overvejende ligger delvist fri af beplantning og trukket tilbage fra vejene, ligger husmandstederne bag beplantning langs vejene. Landsbyerne Ejerslev og Sejerslev ligger på overkanten af de to randmorænestrøg henholdsvis øst og vest for Hundsø-lavningen, mens Hesselbjerg ligger nord for på den sydvendte skråning ned mod lavningen.

Landskabet fremstår enkelt og åbent, og præges af lange kig og visuelle sammenhænge på kryds og tværs af området. Ejerslev kirke ligger som et synligt element i landskabet og som lokalt orienteringspunkt.

3 områder skiller sig ud fra hovedområdet. På den nordlige kant af området og ved Ejerslev havn på den østlige kyst ligger to molerindvindingsområder, som adskiller sig fra hovedområdet ved et dramatisk menneskeskabt terræn med dybe huller og stejle skrænter. Endvidere ligger der imellem Skarregård og Skranderup i den nordvestlige del et plantageområde på et kystnært og stejlt skrånende tidligere hedeareal.

Der er udsigt til Limfjorden primært fra kystforlandet og fra højtbeliggende punkter længere inde i land.

Fra den vestlige side af området er der udsigt til modstående kyster i varierende afstand, og de modstående kyster danner tilsammen et sluttet rum. Fra den østlige kyst er afstanden til modstående kyster visse steder så stor, at de kun anes, og rummet opleves mere åbent.

Området fremstår relativt roligt og uforstyrret, og rummer store landskabelige oplevelser, som især knytter sig til kystforlandet og de afvigende delområder.

Landskabskarakterens oprindelse

Den dominerende landskabskarakter i Sejerslev-Ejerslev har sin oprindelse i tiden omkring udskiftningen. De mønstre i landskabet, der herved blev skabt i form af jorddiger og spredt-liggende gårde, er overvejende velbevaret.

Langs østkysten og ved grænsen til strandengsområdet mod nord findes to molerindvindings-områder, hvor landskabskarakteren har oprindelse omkring 1900-tallet.

Naturgrundlag

Geomorfologi og terræn

Sejerslev-Ejerslevområdet består overordnet set af 3 højtliggende randmoræner, som ligger parallelt og orienteret i en nord-sydlig retning, adskilt fra hinanden af en terrænlavning, Hundsø-lavningen.

Det er et overvejende storbakket landskab med et højereliggende, relativt jævnt plateau vest for Sejerslev. Områdegrensen mod nord defineres klart af et markant terrænfald, ligesom kystlinjerne er karakteriseret af stejle kystskrænter. Mod nordvest afgrænses området af et bredt marint forland, mens det mod syd er overgangen til et lavereliggende og bølget morænelandskab, der tegner afgrænsningen.

Den vestligste af randmorænerne strækker sig fra områdets nordvestlige grænse langs kysten til Skærbæk bjerge, hvorfra den er skubbet ind i landet og tager en syd-østgående retning til Hundshøj i syd. Den rejser sig relativt stejlt fra kysten, hvorefter den bliver til et mere jævnt højtliggende plateau. Plateauet afsluttes ned mod Hundsølavningen af den knap så markante, midt-beliggende randmoræne, også med udgangspunkt ved den nordvestlige grænse, men med en mere direkte linje mod syd ind over land til den slutter ved Hestbjerggård. Terrænfaldet mod Hundsølavningen er en mere varieret bakkeformation, vekslende fra lange, bløde bakker til mere kuperet terræn.

Randmorænen i den østlige del af området opfattes mest entydig, mod kysten karakteriseret af en meget stejl kystskrænt og ind mod land af et blødt, meget kuperet terræn. Den strækker sig langs kysten fra Hulhøj i nord til Ejerslev havn i syd.

Hydrologiske forhold

Hundsølavningen, som oprindeligt var en sø, er i dag drænet og afvander området ud i Limfjorden via Hundsøkanalen, som har udløb på den østlige side af øen. Mod nord afvandes området af Sejerslev bæk, som også løber igennem Hundsølavningen.

Dybhav er en sø uden gennemstrømning.

Kystrelationer

Kystlinjen er overordnet karakteriseret af stejle kystskrænter uden permanent eller meget smal strandbred, dog med en bredere og stenet strand (Skranderup) nord for Skærbæk Bjerger ved den vestlige kyst. Her er der desuden en karakteristisk kystsikring i form af høfder.

Arealanvendelse og landskabselementer*Dyrkningsform*

Den dominerende arealanvendelse på randmorænerne, plateauet og i størstedelen af Hundsølavningen er intensivt dyrkede marker. Skarregård drives som økologisk landbrug. Mindre overdrevsarealer spredt i området anvendes til græsning (ved Skarregård, Hulhøjen, Hundsølavningen, Dybhav og Skærbæk Bjerger).

Bevoksningsstruktur

Området er som helhed sparsomt bevokset, og overvejende præget af diger med spredt bevoksning samt delvis skærmende beplantning omkring gårdene. Skarregård, Skærbæk og Præstegårds plantager ligger i forlængelse af hinanden ud til den nordvestlige kyst og består overvejende af nåletræer. I den nordlige del af Hundsølavningen findes en selvsået bevoksning, bestående af typiske lavbundsarter såsom pil og el. Desuden er et sommerhusområde, Hulhøjen, omkranset af tæt beplantning bestående primært af nåletræer.

Bebyggelsesmønster

Bebyggelse i området består af landsbyerne Sejerslev og Ejerslev, den lidt mindre Hesselbjerg, samt spredtliggende gårde og husmandsbrug. Hovedparten af bebyggelsen ligger i den sydlige halvdel af området. Landbruget er præget af få store gårde, samt enkelte husmandssteder, der fortrinsvist fungerer som beboelse. Gårdene ligger jævnt spredt i hele området, dog overvejende placeret på randmorænenes sider. Mens gårdene ligger tilbagetrukket fra vejene, er husmandsstederne primært beliggende langs bivejene.

Ved den nordlige grænse ligger et mindre sommerhusområde, Hulhøjen, omkranset af beplantning.

Landsbyerne ligger placeret i overgangen mellem det storbakkede morænelandskab og Hundsølavningen – Ejerslev nær kysten, Sejerslev og Hesselbjerg inde i land.

Ejerslev, som oprindeligt bestod af kirken, smedjen, en skole og nogle få gårde placeret langs vejen, har overordnet set bevaret sin struktur med undtagelse af en række nyere huse i byens

vestlige del. Byen ligger uforstyrret i landskabet i tilknytning til Hundsølavningen og adskilt fra kysten af et højereliggende bakkeparti. Kysten mod øst rummer ingen bademuligheder, men fremstår med dramatisk terræn, kystskrænter og udsigter over det tilstødende farvandsområde. Graveområdet ved Ejerslev Havn, selve havnen og den nyetablerede vandresti ved Hulhøj mod nord rummer oplevelsesmæssige potentialer nær byen.

Sejerslev har ligeledes oprindeligt været en lille landsby med kirke, smedje, en række mindre huse og gårde langs vejen og et par møller dels nord, dels syd for byen. Sejerslev er imidlertid i højere grad påvirket af udviklingen og vokset i størrelse. Nyere boligområder er kommet til mod både nord og syd. Endvidere passerer den nyere Feggesundvej, som forbinder den nordlige del af øen med Nykøbing, vest om byen. Mod øst er byen orienteret mod Hundsølavningen, og fine kig ud over denne præger byranden.

Byernes placering på hver sin side af Hundsølavningen og det øst-/vest orienterede vejforløb imellem dem skaber en landskabelig og funktionel sammenhæng imellem de to byer, trods deres forskellige fremtoning.

Hesselbjerg er opstået langs en af de 2 veje der fører hen over Hundsølavningen, og er beliggende på den nedre del af skråningen ned til lavningen. Den har tidligere rummet en smedie og et fattighus. De eksisterende veje og gårdsnavne kan genfindes på historiske kort. Bebyggelsen består af en blanding af tidsaldre med flere velholdte huse fra sidst i 1800-tallet. Byen har ikke udviklet sig nævneværdigt siden begyndelsen af 1900-tallet.

Kulturhistoriske mønstre og anlæg

Molergravene ved Ejerslev og syd for molerværket er begge markante kulturhistoriske områder. Gravningen er indstillet ved Ejerslev havn, mens der stadig er aktivitet ved Barkærgård samt syd for molerværket.

Der er en del gravhøje i området, koncentreret primært på den vestlige randmoræne, og sekundært omkring den midtbeliggende randmorænes sydlige del.

Ejerslev har bevaret sin oprindelige struktur som forteby med gårdene liggende i hesteskoform omkring en fælles mark.

Hundsøkanalen blev gravet i midten af 1800-tallet som led i et landvindingsprojekt med det formål at udtørre den dengang ca 100 ha store sø.

Tekniske anlæg

En højspændingsledning er det mest markante tekniske anlæg indenfor selve området. Derudover er der visuel kontakt til molerværket fra store dele af lokalområdet. Vindmøller står overvejende enkeltvist eller parvist. En enkelt vindmølle på en lille bakke umiddelbart nord for Ejerslev fremstår særligt markant i landskabet.

Rumlige visuelle forhold

Karaktergivende landskabselementer

Den spredte hegnstruktur skaber et åbent til transparent afgrænset landskab med lange kig over et storbakket landskab af middelstor skala. De forholdsvis få landskabselementer i form af gårde og marker skaber et enkelt landskab uden markante mønstre. Dog er der nord for Ejerslev langs Hulhøjen og langs Ropsøvej syd for Skærbæk plantage et klart mønster af hegn, diger og mindre biveje/grusveje, der ligger vinkelret på vejene.

Henover størstedelen af Hundsølavningen er der desuden visuel sammenhæng, hvilket styrker oplevelsen af terrænlavningen.

Kirker

Der findes 2 kirker i området, Ejerslev og Sejerslev kirke. Ejerslev kirke er placeret, så der er fin udsigt til den, og den fungerer som orienteringspunkt i store dele af nærområdet. Set fra grusvejen, der fører fra landsbyen til Ejerslev havn, er udsigten dog stærkt forstyrret af en vindmølle placeret i baggrunden. Sejerslev kirke ses kun fra enkelte punkter i nærområdet, især set fra øst..

Der er udsigt til Limfjorden primært fra kystforlandet og fra højtbeliggende punkter længere inde i land.

Markante delområder og enkeltelementer

Dybhav

Omkring Dybhav, som ligger syd for Sejerslev, skaber en markant terrænlavning et oplevelsesrigt delområde. Dybhav, som rummer en mindre aflang sø, menes at være et dødishul. Som navnet beskriver, ligger søen lavt i forhold til det omgivende landskab, og afgrænses af stejle skrænter. Området domineres af ekstensiv arealanvendelse.

Molergravene

Molergravene nord for Ejerslev havn og syd for molerværket ligger som åbne grave med dramatiske terrænformer, fritliggende geologiske profiler og komplicerede rumforløb, som kontrasterer

den øvrige del af landskabskarakterområdet.

Ejerslev havn anlagdes til udskibning af moler ved 1900-tallets begyndelse, og ligger i tæt tilknytning til det færdiggravede molerområde. Fra havnen er der udsigt over fjorden og til Fegge Klit. Der er ikke længere erhvervsaktivitet, og en privat forening arbejder på at styrke havnen som rekreativt område.

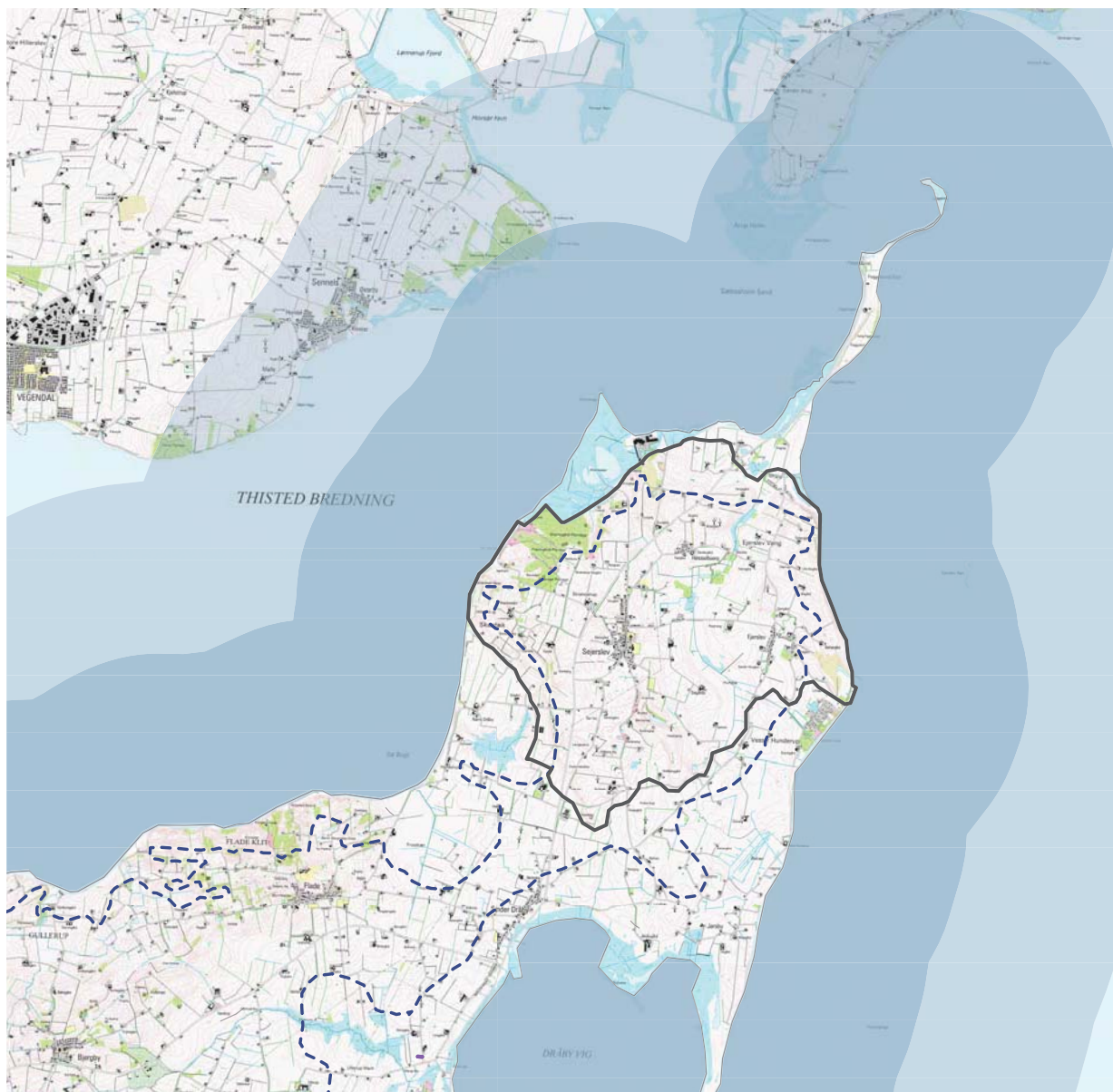
Skarregård plantage

Skarregård plantage, som er områdets eneste større skovområde, er anlagt efter midten af 1800-tallet på et stærkt kuperet, nordvestvendt hedeareal præget af istidssmeltevandskløfter. Plantagen drives som ekstensivt skovbrug og domineres af nåletræer

Påvirkninger fra tekniske anlæg, byudvikling eller andre landskabselementer

Området fremstår overordnet set relativt roligt med kun enkelte, stedvist forstyrrende elementer. Den nord-sydgående højspændingsledning i Hundsølavningen vest for Sejerslev virker meget forstyrrende i landskabsbilledet vest for Sejerslev, ligesom landevejen mod Fegge Klit er et støjende element. Flere af landbrugsbedrifterne har i størrelse og udformning en negativ effekt på landskabet, mens enkelte vindmøller skaber både visuel uro og støj i den nordlige del af området, især lokalt ved Ejerslev. Molerværkets skorstene er synlige flere steder i lokalområdet, og vidner om industriel aktivitet i det ellers uforstyrrede landskab.

Med enkelte undtagelser er områdets gårde godt integreret i landskabets strukturer og omgivet af beplantning, der sikrer, at bygninger og tilhørende anlæg ikke virker visuelt forstyrrende i landskabet.

Visuelle sammenhænge i kystlandskabet

Figur 2. Visuelle sammenhænge i kystlandskabet. Det mørkeblå område viser kyster, som ligger mindre end 2,5 km fra karakterområdet, mens det lysere blå område viser kyster, som ligger mindre end 5 km fra karakterområdet.

Kystforlandet

Kystforlandet er overvejende karakteriseret af markante bakker, som afsluttes i dramatiske, næsten lodrette kystskrænter ned mod smalle til ikke-eksisterende strande.

Især på den østlige kyststrækning opleves kysten som meget dramatisk. Fra Ejerslev havn findes et kig et kort stykke langs kysten samt til Fegge Klit i baggrunden.

Ved vestkysten, vest for Skarregård plantage, er terrænet skubbet lidt tilbage og efterlader en smal strand med en lav kystskrænt. Plantagen bryder udsigterne over kystlandskabet. Fra

området omkring Skarregård og molermuseet er imidlertid vide udsigter over kystlandskabet og på langs af kystlinjen – fra Skarregård over det tilstødende marine forland og fra molermuseet især mod nord til Fegge Klit.

Ved overgangen til Fegge Klit-området er der en blødere, men stadig klar hældning ned mod kysten, som dog sløres af tæt beplantning omkring sommerhusområdet Hulhøjen. Fra selve Hulhøjen, karakterområdets højeste punkt, er der udsigt til Fegge Klit.

Mod sydvest ved overgangen til Dråbylavningen (tidligere en fjord) rækker kystforlandet relativt langt ind i landskabet, og fra området sydøst for Skærbæk bjerge er der udsigter over Dråbylavningen, Sø Bugt og Salgerhøj.

Karakteristika for modstående kyster

Fra Ejerslev havn opleves kystlandskabet som relativt åbent, da der er mere end 15 km til de modstående kyster, som kun ses som en aftegning i horisonten. Livø ligger i en afstand af knap 10 km, og ses en anelse tydeligere.

Mod vest er fjordlandskabet ganske tæt, og afstanden til modstående kyster 2,5-3 km, hvilket gør det muligt at skelne skovbeplantninger og større tekniske anlæg på de modstående kyster. Landskabet på de modstående kyster fremstår som landbrugslandskab med dyrkede marker og spredtliggende gårde samt stedvis skovbevoksning.

Landskabskarakterens nøglefunktioner, udviklingstendenser og planlagte ændringer

Nøglefunktioner

Landskabskarakteren er især betinget af landbrugsdrift på randmorænestrøgene og i terrænlavningen, og fortsat drift af området er vigtig for opretholdelse af den eksisterende karakter. For at bevare overdrevsarealernes karakter bør de fortsat afgræsses, ligesom skovdriften i Skarregård, Skærbæk og Præstegårds plantager er vigtig for opretholdelse af skvområdet.

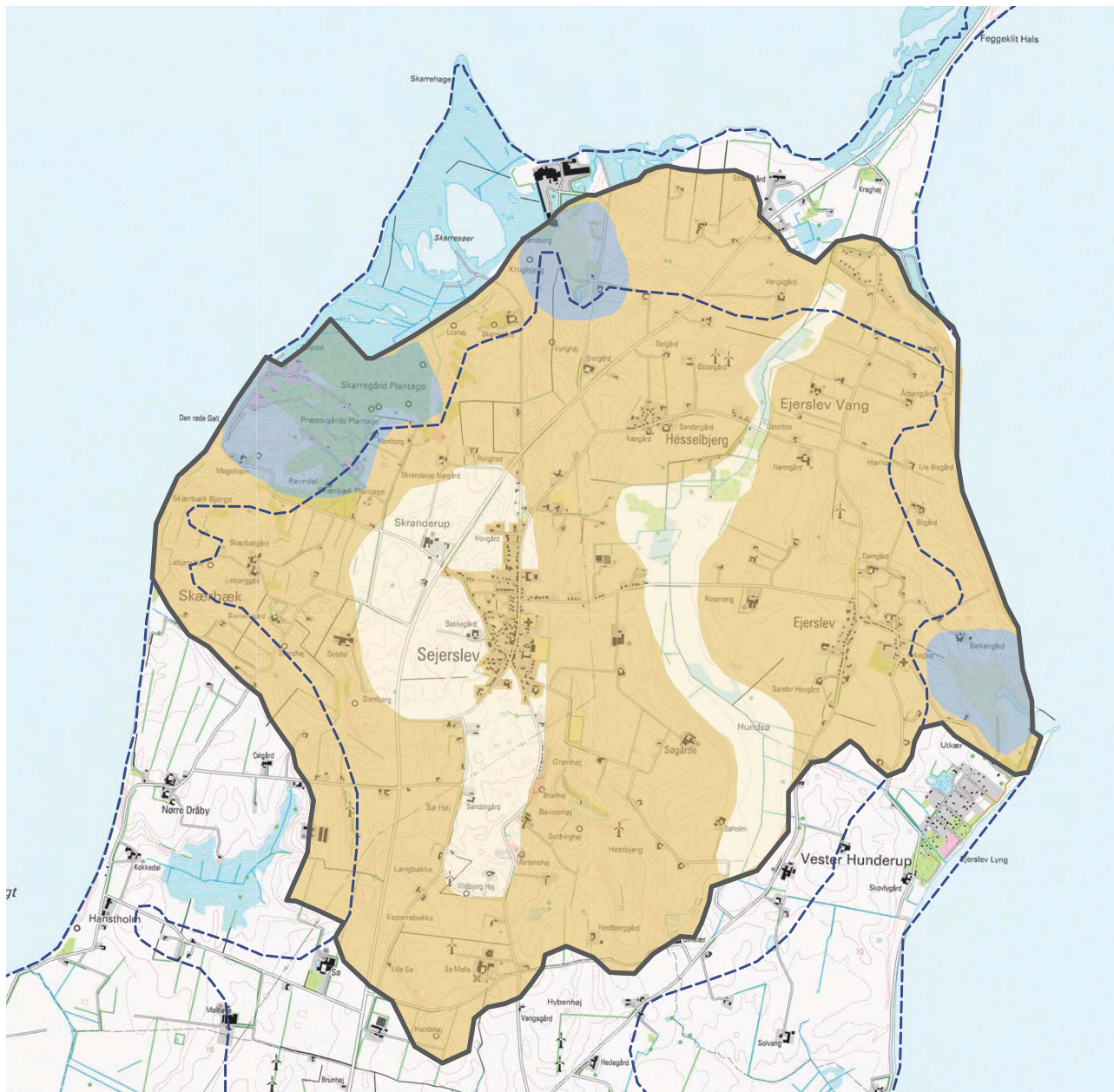
Udviklingstendenser

Udviklingstendensen i landbruget er større og færre enheder, hvilket flere af gårdene i området vidner om. Ellers fremstår området overordnet stabilt uden tegn på igangværende udvikling, bortset fra molerindvindingsområderne, hvor der er stor aktivitet, som man kan forvente fortsætter.

Planlagte ændringer

Der er planlagt udvidelse i nordlig retning af molerindvindingsområdet ved Ejerslev, mens der arbejdes for at styrke Ejerslev havn som rekreativt område.

Landskabskarakterens styrke

Figur 3 Karakterstyrke. Det mørkegule område er særlig karakteristisk, det lyse karakteristisk, og det blå er kontrasterende.

Særlig karakteristisk

Omkring Ejerslev

Landskabskarakteren i form af intensivt dyrkede marker på randmorænerne i et storbakket landskab, som opdeles i middelstore markfelter af spredte, sparsomt bevoksede diger, fremstår

tydeligt i områderne omkring Ejerslev, imellem Hundsølavningen og Sejerslev, vest for Sejerslev samt omkring Hesselbjerg.

Det karaktergivende mønster, dannet af de spredtliggende gårde, diger og de 2 landsbyer med randbeliggenhed samt den nord-sydgående vej gennem Ejerslev, afspejler tydeligt landskabskarakterens oprindelige struktur, og landskabskarakteren vurderes at være overvejende intakt. Samlet vurderes landskabskarakteren i denne del af området at være særlig karakteristisk.

Karakteristisk

Omkring Sejerslev

Omkring Sejerslev fremstår karakteren mindre tydeligt. Terrænet er her mindre kuperet, og området fremstår som en åben ubrudt flade uden bevoksning. Endvidere er strukturen af Sejerslev påvirket af udvikling og nyere bebyggelse, og fremstår således ikke helt intakt. Den nye landevej, som løber vest om Sejerslev til Feggeklit, bryder endvidere de ellers karakteristiske bugtede vejforløb. I denne del af området vurderes karakteren således at være karakteristisk.

Hundsølavningen

Hundsølavningen er drænet og opdyrket. Terrænet markerer lavningen, mens den dyrkede dalbund, som oprindeligt har rummet en sø, fremstår mindre markant. Sammenholdt med den mindre intakte arealanvendelse vurderes området som værende karakteristisk.

Kontrasterende

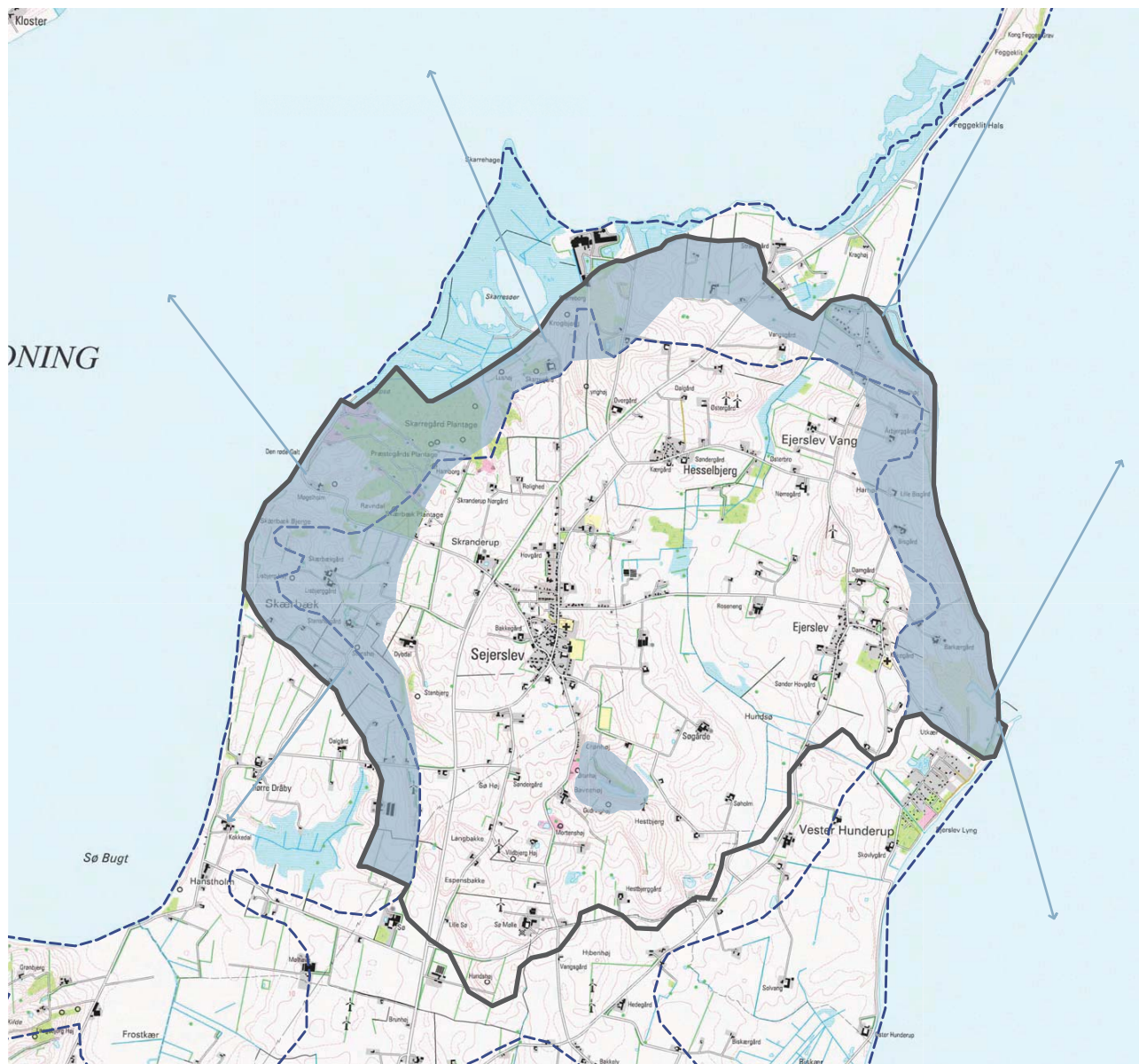
Graveområderne ved Ejerslev Havn og molerværket

Molerindvindingen i randmorænen ved Ejerslev havn og molerværket rummer ingen af de karaktertræk, der i øvrigt karakteriserer området, og områderne står i tydelig kontrast til det åbne landbrugslandskab. Tættest ved havnen ligger et færdiggravet og delvis efterbehandlet område, mens der umiddelbart vest og nord for Barkærgård fortsat graves. Det samme er gældende for råstofgravningen ved molerværket. Landskabet er dramatisk og tydeligt menneskabt med store dybe huller og stejle skrænter i komplicerede rumforløb.

Skarregård plantage

Skarregård plantage menes at være plantet efter år 1900. Den dækker et areal på ca 60 ha, som overvejende består af en stejl nordvestvendt skrænt. Terrænets form er dog ikke umiddelbart aflæselig. Området adskiller sig fra det øvrige, åbne landbrugslandskab ved at være beplantet.

Særlige visuelle oplevelsesmuligheder

Figur 4 Særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Landskabskarakterområdet rummer særlige visuelle oplevelsesmuligheder, primært i tilknytning til kystforlandet. Pilene angiver særlige udsigter til naboområder og modstående kyster.

Kysten

Hele kystforlandet rummer en stor variation af visuelle oplevelsesmuligheder, spændende fra lange kig over et blødt bakket terræn og videre ud over fjorden til modstående kyster, til kortere kig på langs af kysten, der afbrydes af fremspring og stejle, dramatiske skrænter, mens modstående kyster kun anes svagt.

Graveområderne ved Ejerslev havn og Molermuseet

Graveområdenes dramatiske og komplekse rumforløb rummer særlige oplevelsesmuligheder, hvor man dels kan aflæse landskabets dannelse i de stejle og blottede skrænter, dels kan opleve en fortælling om intensiv udnyttelse af et landskab.

Fra råstofgraven ved molermuseet nord for Skarregård er der udsigt mod syd til Skarregård plantage, som afgrænser udsigten til vandet, mod vest over det marine forland og voldstedet Skarreborg, og mod nord til Fegge klit.

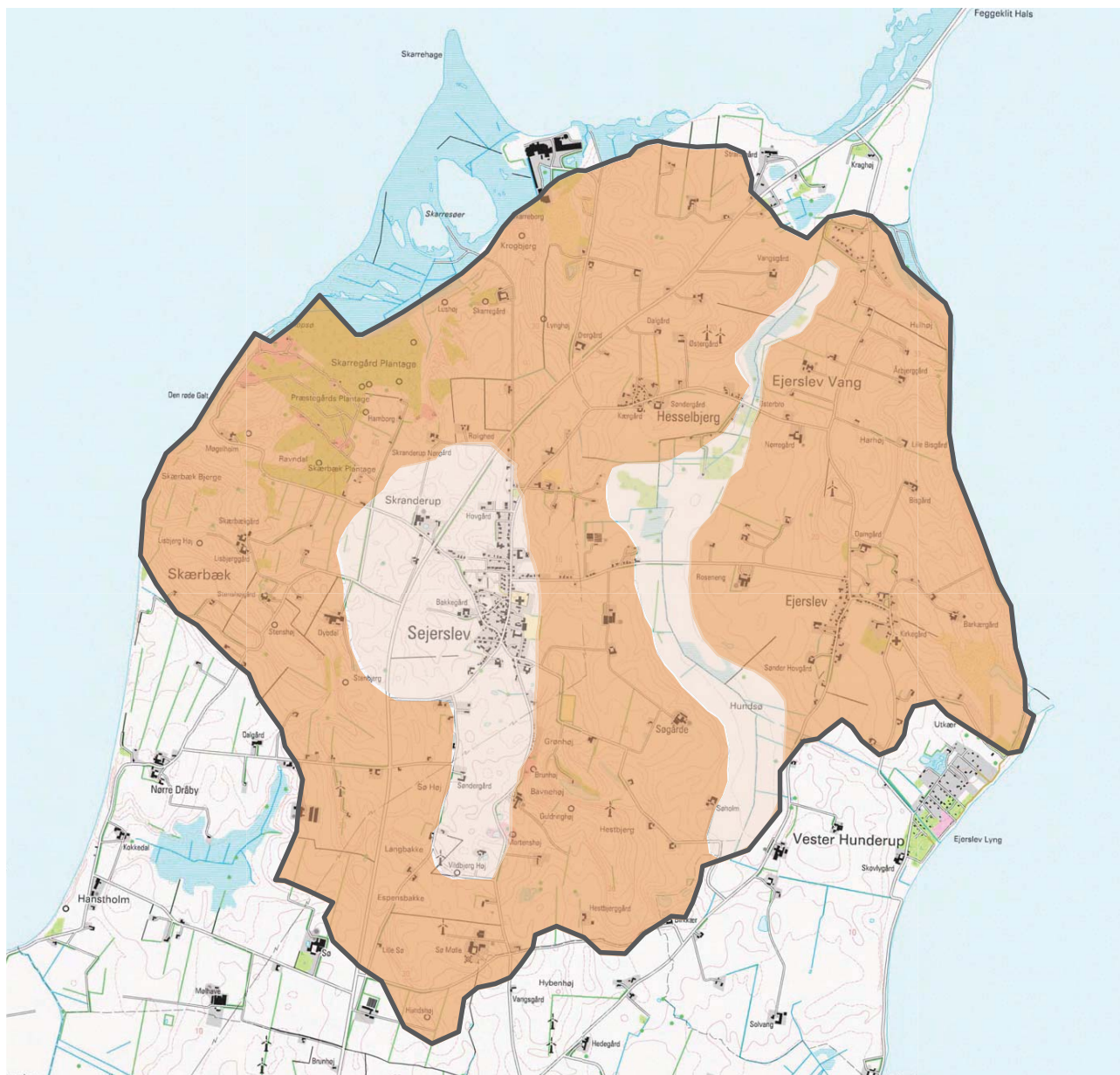
Ropsøvej og Skærbæk bjerge

Vejen Ropsøvej fra Skrandrup til stranden ved Den røde Galt ligger vinkelret på kysten. Der er udsigt over et bakket landbrugslandskab med dramatiske kystskrænter og over Sø bugt mod Hanklit.

Dybhav

Omkring Dybhav fortættes og vrides landskabet omkring en lille aflang vandhul sø, som menes at være opstået som dødishul. Fra det omgivende terræn er der udsigt over markerne til Livø, mens søen, som navnet beskriver, ligger lavt.

Tilstand

Figur 5 Tilstanden af de karaktergivende elementer og de særlige visuelle oplevelsesmuligheder. Det lyse område er vurderet til middel tilstand, de mørke til at være i god tilstand.

God tilstand

Hovedområdet - de dyrkede randmoræner

Landskabskarakteren fremstår overordnet set relativt intakt i forhold til dens oprindelse.

Gårdenes placering, vejstruktur og udskiftningsmønsteret, som afspejles i digerne, kan genfindes på de historiske kort. Enkelte vindmøller virker som let forstyrrende elementer i landskabet,

særligt i området nord for Ejerslev. Samlet fremstår området dog i god vedligeholdelsesmæssig tilstand, og landskabet fremtræder forholdsvist roligt og uforstyrret, og vurderes derfor at være i god tilstand.

Graveområdet

Graveområdet ved molermuseet er stadig i aktivitet, mens Ejerslev er delvist efterbehandlet således, at skrænterne fremtræder uden beplantning og de geologiske lag ses i profilerne.

Middel tilstand

Hundsø-lavningen

Hundsødalen samt området syd for Sejerslev forstyrres visuelt af en højspændingsledning.

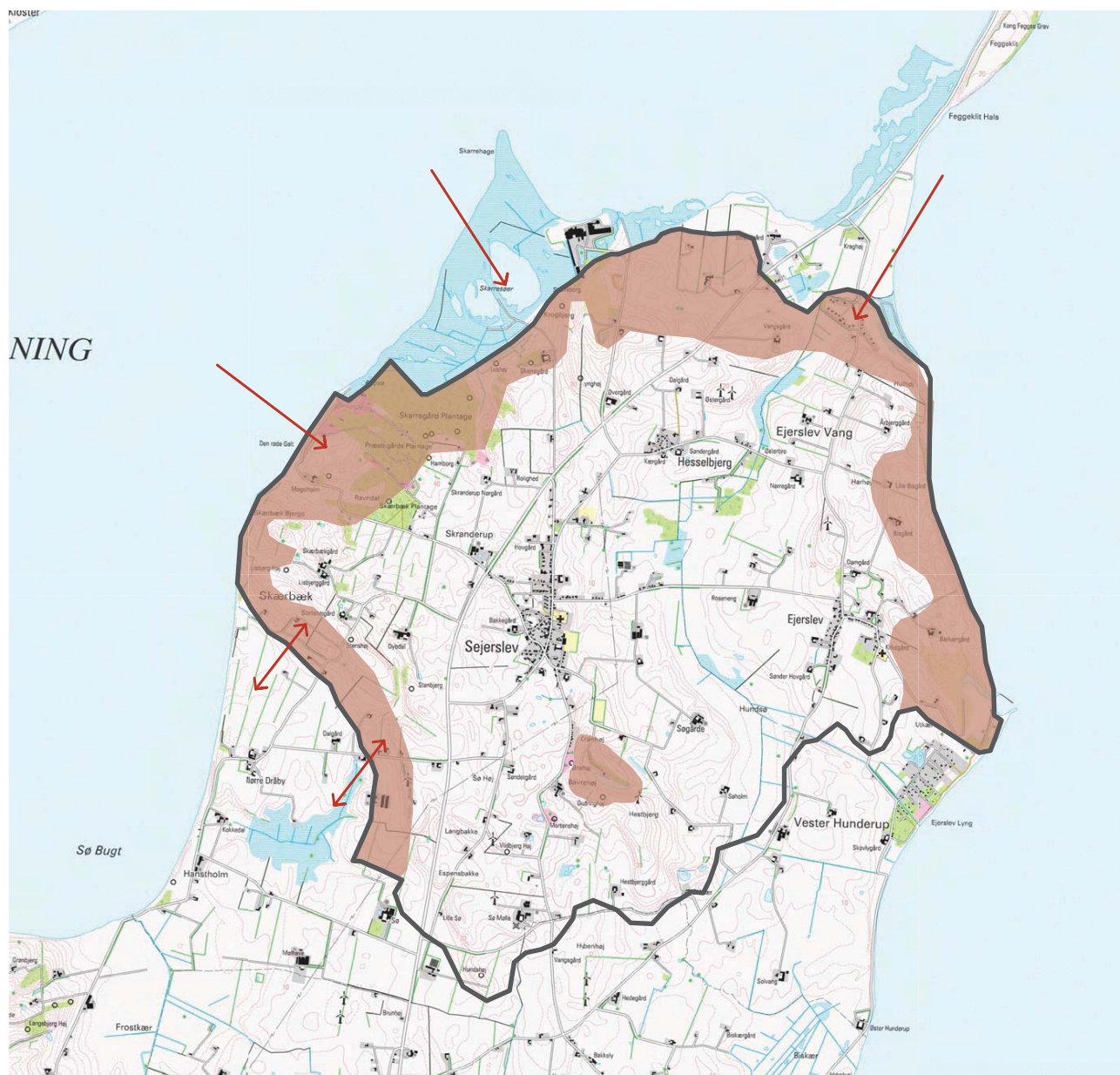
Området omkring og vest for Sejerslev

I området vest og nord for Sejerslev fremstår landskabskarakteren mindre intakt i forhold til dens oprindelse, hvilket dels skyldes omlægningen af hovedforbindelsen mellem Nykøbing og den nordlige del af øen samt Feggesundfærgen, nedlæggelsen af små stikveje og hegn, samt udbygningen af Sejerslev, som har sløret dens oprindelige struktur.

Den nyere Feggesundvej, som forbinder den nordlige del af øen med Nykøbing, passerer vest om byen, og er et støjende element i landskabet.

Samlet vurderes tilstanden i området at være middel.

Sårbarhed

Figur 6 Sårbarhed. Det røde område vurderes at være særlig sårbart overfor markante ændringer i landskabet. Pilene angiver sårbarhed overfor ændringer i naboområder eller modstående kyster.

Generelt

Områdets terræn, som muliggør lange kig over land, gør området som helhed sårbart overfor markante ændringer i form af nye anlæg eller andre større ændringer i området. Særligt i Hund-sødalen samt de dele af området med kuperet terræn, hvor der er mange udsigtsmuligheder, er

landskabet sårbart overfor eksempelvis iøjnefaldende landbrugsudvidelser. Områderne nord for Ejerslev og ved Skærbæk bjerge, hvor veje og diger skaber et tydeligt og stringent mønster, er desuden følsomme overfor ændringer, der bryder disse mønstre.

Kystlandskabet

Kystlandskabet er pga. de visuelle sammenhænge på langs og til modstående kyster særlig sårbart overfor markante ændringer som større beplantninger, bebyggelse og tekniske anlæg, både i selve området og på de modstående kyster mod nordvest. Det kuperede terræn i kystlandskabet er desuden sårbart overfor råstofgravning, som vil ændre terrænet for bestandig.

Omvendt er de visuelle oplevelsesmuligheder, som knytter sig til råstofgravene, sårbare overfor terrænu djævninger og tilgroning, hvis man fortsat skal kunne opleve deres dramatiske terræn og muligheden for at aflæse de geologiske lag i profilerne.

Anbefalinger til planlægningen

Landskab

Området rummer en lang række landskabelige kvaliteter:

- Landskabet er for en stor del særligt karakteristisk. Markante delområder skiller sig ud, og fremhæver derved det øvrige landskab.
- Området rummer særlige visuelle oplevelsesmuligheder.
- Tilstanden er overvejende god.

Ud fra et landskabeligt synspunkt bør landskabet i hele karakterområdet samt på de nærmest liggende kyststrækninger derfor beskyttes mod ændringer, som vil svække eller udviske disse kvaliteter.

Natur

Det tilstødende farvand nord og vest for karakterområdet er sammen med strandengsarealet i det nordlige naboområde samt en lille del af Skarregård plantage udpeget som Natura 2000 område og rummer store naturmæssige kvaliteter. Derfor bør særligt kystforlandet indgå som et kerneområde i kommuneplanen, hvor der holdes fokus på naturkvaliteterne i området. Størstedelen af Skarregård og Skærbæk plantager er fredskov, og har værdi som en af de få skove på Mors.

Hele Hundsølavningen er i den tidligere regionplan fra Viborg amt udpeget som særligt beskyttelsesområde, hvilket i dette tilfælde dækker over en økologisk korridor, som følger områdets sydlige grænse og danner forbindelse til Sø Bugt samt Skærbæk bjerge og plantagerne. Overdrevsarealerne ved Skarregård, Skrandrup plantage, Hulhøj, Dybhav og Skærbæk Bjerge rummer naturmæssige værdier, hvis fortsatte eksistens afhænger af fortsat græsning, hvor terrænet muliggør det.

Landbrug

Ud fra et landskabeligt synspunkt bør der ved intensivering i landbrugsdriften, som medfører større udbygning af de eksisterende gårde i området, tages særlige landskabelige hensyn, navnlig i Hundsødalen og i de kuperede dele af området samt kystforlandet.

Udvidelser af eksisterende landbrugsanlæg, herunder gylletanke, samt nye bygninger og anlæg bør tilpasses landskabet både mht placering, skala, udformning og materialevalg, og bør som udgangspunkt kun ske i det omfang, at de kan opføres i tilknytning til eksisterende byggeri. I hele området bør skærmende beplantning indgå som en del af tilpasningen. Hele kystforlandet bør friholdes helt for nye anlæg eller udvidelser.

Det bør tilstræbes, at de eksisterende diger og hegn bibeholdes, således at der ikke sker yderligere sammenlægning af mindre markfelter til større markfelter. Beplantninger omkring gårde bør bibeholdes.

Tekniske anlæg

Kystforlandet, de kuperede dele af området samt Hundsødalen er særligt sårbare overfor tekniske anlæg og bør friholdes for yderligere anlæg. Oplevelsen af Hundsødalen forstyrres af en højspændingsledning, og en forbedring kan opnås ved at føre højspændingsledningen under jord.

Byer

Ejerslevs tydelige karakter af forteby med grøn byrand bør bevares, og udvidelse af byen mod syd på fortens område bør undgås. Kirken er ikke beskyttet af en Provst Exnerfredning, men det bør tilsigtes at bevare kirkeindsigtsmulighederne særligt fra øst og syd.

Sejerslevs oprindelige vejstruktur er velbevaret og bør fastholdes ved eventuel udvikling af byen, ligesom kirkeindsigtsmuligheden særligt fra øst skal fastholdes. Eventuel udvikling bør ske indenfor den eksisterende byramme, og byranden bør fortsat være overvejende grøn.

Friluftsliv og turisme

Nedenfor angives de registrerede eksisterende faciliteter og potentialer knyttet til friluftsliv og turisme. Disse vurderes i forhold til de relevante turismekategorier, der er arbejdet med indenfor Visit Danmarks projekt "Syv Danmarksoplevelser", som er en analyse af turisme i Danmark. De 2 kategorier, som knytter sig til bymæssige oplevelser, er ikke relevante for Mors. Sidst er der foretaget en vurdering af, om et givent område er sårbart overfor forstyrrelser.

Kategorierne er:

Aktiv natur

Naturens gratis glæder

I ro og mag ved vandet

Sjov i sommerlandet

Det gode liv

Sårbart overfor forstyrrelser (hører ikke til Visit Danmarks kategorier)

Eksisterende faciliteter

Molermuseet (Naturens gratis glæder)

Skarregård museum (Naturens gratis glæder, Det gode liv)

Stisystemer ved Molermuseet og Skarregård samt Skarregård plantage (Naturens gratis glæder)

Badestrand nord for Skærbæk Bjerger (Naturens gratis glæder, I ro og mag ved vandet)

Ejerslev havn – havn, klubhus, toiletfaciliteter, borde-bænke og shelter (Aktiv natur, Naturens gratis glæder, I ro og mag ved vandet)

Sommerhusområdet Hulhøjen og nærliggende badestrand (Naturens gratis glæder, I ro og mag ved vandet)

Harrehøj, Dybhav og Ejerslev: "Spor i landskabet" (Naturens gratis glæder)

Sejerslev campingplads (Naturens gratis glæder)

Området rummer 2 museer, Molermuseet og Skarregård, som er et landbrugsmuseum i drift. Der er mulighed for overnatning i shelter. Til Skarregård hører en plantage, hvor der er parkering og veje/stier ned ad bakken til vandet, og de 2 områder er desuden forbundet af en sti. Umiddelbart syd for plantagen ligger Skærbæk Bjerger, et kuperet og oplevelsesrigt område. Der er badestrand nord for Skærbæk Bjerger.

Ejerslev havn er under renovering til gavn for lystsejlere. En shelterplads giver mulighed for primitiv overnatning. Graveområdet umiddelbart nord for er tilgængeligt ad uafmærkede stier. Fra sommerhusområdet ved Hulhøj er der en sti til en badestrand, mens der oppe ad bakken (Hulhøjen) er anlagt parkeringsareal og sti ud til kystskrænten.

Ved Harrehøj findes en sti, en del af "Spor i landskabet", ligesom der er et længere forløb ved Ejerslev.

Ved Dybhav leder en sti – endnu et "Spor i landskabet" – langs søen og op ad bakken til det omliggende terræn med gravhøje. Dybhav ligger indenfor et særligt beskyttet naturområde, der her er en naturkorridor på tværs af karakterområdet med sammenhæng til Hundsødal og karakterområdets kystforland.

Ved Sejerslev findes en campingplads.

Kystruten er en sammenhængende rute rundt om Mors, primært langs kysten ad eksisterende veje. I dette område løber den inde i land langs den østlige kyst uden udsigt til fjorden. Den øvrige del følger Feggesundvej et stykke, og svinger ind i Sejerslev midt i området.

Kystruten er en nyetableret vandrerute, der principielt følger kysten rundt om Mors. Flere steder ligger den dog lidt inde i land, men rummer ikke desto mindre mulighed for særlige visuelle og naturmæssige oplevelser.

Potentiale

Skærbæk bjerger er ikke umiddelbart tilgængeligt, men rummer gode oplevelsesmuligheder, og kan med fordel knyttes til Skarregård og Skærbæk strand via et stisystem. Dette stisystem kunne

samtidig understøtte solruten og den vandrerute, der er under planlægning, hvorved man kunne opnå muligheden for at cykle tættere på den vestlige kyst end det er muligt i dag.

Det samme er gældende for områderne ved Ejerslev havn og Hulhøjen, hvor oplevelsen af det kuperede terræn kan styrkes ved at øge tilgængeligheden via et stisystem, som forbinder

Det samme er gældende for områderne ved Ejerslev havn og Hulhøjen, hvor oplevelsen af det kuperede terræn kan styrkes ved at øge tilgængeligheden via et stisystem, som forbinder knudepunkterne. Der er endvidere muligheder for at etablere/styrke støttepunkter for både vandreruten og solruten, som tillige vil være til gavn for svaneruten (øen rundt til havs), f.eks. ved Skærbæk strand og Ejerslev havn.

Aktiviteterne i området knytter sig til Naturens gratis glæder, i ro og mag ved vandet og Det gode liv. I graveområderne ved Ejerslev havn og Molermuseet ligger potentialer forbundet med aktivt friluftsliv. Initiativer til at udnytte potentialerne skal tage hensyn til Natura 2000-områderne, som er sårbare overfor forstyrrelser.